

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/205/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012643
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123012643.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko D. XXXX/XX, C. - E., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 28. septembra 2023, č. k. 104Pp/21/2023-40, na neverejnom zasadnutí konanom 9. novembra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušuje.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo 7. júla 2016, sp. zn. 3T/40/2016, právoplatným 7. decembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1To/122/2016, zamietla.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 28. septembra 2023, č. k. 104Pp/21/2023-40, podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) a § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo 7. júla 2016, sp. zn. 3T/40/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1To/122/2016.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený splnil formálnu podmienku a len čiastočne prvú materiálnu podmienku, nakoľko sa u odsúdeného spočiatku vyskytovali nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku (arogantné správanie, prechovávanie nepovolených predmetov), následne však správaním vo výkone trestu a plnením povinností preukázal polepšenie (počas výkonu trestu bol osemkrát disciplinárne odmenený). Ďalej okresný súd dôvodil, že posudzujúc osobu odsúdeného komplexne, prihliadol na jeho predchádzajúci život, pričom vzal do úvahy, že sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti a to napriek tomu, že už bol vo výkone trestu odňatia slobody. Aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za trestnú činnosť v súvislosti s návykovými látkami, ale aj za zločin lúpeže a zločin sexuálneho násillia, ktorých sa dopustil opakovane. Odsúdený je špeciálnym recidivistom, a preto okresný súd dospel k záveru, že predchádzajúce tresty nespĺnili u odsúdeného prevýchovný účel a je na neho potrebné pôsobiť celou dĺžkou výkonu trestu odňatia slobody. Pri rozhodovaní prihliadol aj na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, ktorý u neho konštatoval menej priaznivú resocializačnú prognózu. Vzhľadom na osobu odsúdeného a jeho predchádzajúci spôsob života tak nebola splnená ani druhá materiálna podmienka podmiennečného prepustenia v zmysle zákonného ustanovenia § 66 Tr. zák., a preto okresný súd jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený zahlásil sťažnosť, ktorú ku dňu konania neverejného zasadnutia bližšie neodôvodnil.

4. Okresný súd predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 3. novembra 2023.

5. Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

6. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť bola podaná voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, podala ju osoba oprávnená - odsúdený a v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná, avšak len z hľadiska formálnych nedostatkov vo výroku napadnutého uznesenia.

7. Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd zistil, že odsúdený bol na verejné zasadnutie, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie, riadne a včas predvolaný, verejného zasadnutia sa zúčastnil, teda mal možnosť vyjadriť sa k predmetu konania, či vykonaným dôkazom. Zároveň okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

8. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju dňom 22. októbra 2021 splnil, nakoľko vykonal dve tretiny z uloženého trestu, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Bratislava IV zo 7. júla 2016, sp. zn. 3T/40/2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1To/122/2016. Tiež splnil aj druhú formálnu podmienku a síce, že svoj návrh zopakoval až rok potom, čo bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jeho predchádzajúceho návrhu o podmienené prepustenie.

9. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie.

10. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že počas výkonu trestu je správanie odsúdeného podľa hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov na požadovanej úrovni. U odsúdeného sa v správaní nevyskytli žiadne nedostatky, iba v rámci výkonu väzby, čo sťažnostný súd považuje za nedostatky v adaptačnom období. Pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených, pracuje samostatne, zodpovedne, pracovné návyky má osvojené. Odsúdený nebol disciplinárne potrestaný a disciplinárne odmenený bol doposiaľ 8-krát, tiež zaujíma kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti.

11. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného vzhľadom na jeho predchádzajúci spôsob života a trestnú minulosť nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje a pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa detailne opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

12. Na zvýraznenie správnosti argumentácie okresného súdu možno zopakovať, že osoba odsúdeného vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť (opakované páchania trestnej činnosti úmyselnej povahy, 4-krát súdne trestaný, opakovaný výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody, opakované spáchanie totožného trestného činu závažného charakteru – zločinu sexuálneho násillia a zločinu lúpeže) nedáva

do budúca dostatočnú záruku, že bude v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život. Je zrejmé, že na nápravu odsúdeného a uvedenie si negatívnych dôsledkov svojho konania zjavne nemal vplyv žiadny z dovedy uložených trestov, nakoľko sa opakovane dopustil trestnej činnosti rovnakého charakteru ako v minulosti. Doposiaľ nič nedokázalo odsúdeného motivovať k vedeniu riadneho života, hoci mu boli poskytnuté viaceré šance, a to aj v podobe podmienených trestov odňatia slobody. Je preto podľa názoru krajského súdu iluzórne sa domnievať, že práve teraz podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel.

13. Preto aj napriek tomu, že odsúdený vo výkone trestu preukázal polepšenie, tak aj krajský súd je toho názoru, že riziko recidívy je u neho s ohľadom na jeho trestnú minulosť veľmi pravdepodobné a vysoké. Len konštatovanie o polepšení odsúdeného v podmienkach výkonu trestu nie je dostačujúce na vyslovenie predpokladu, že bude na slobode viesť riadny život. Ako bolo vyššie uvedené, pozitívne rozhodnutie o podmienenom prepustení nemôže byť v zmysle zákona opreté výlučne o dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu.

14. Pri hodnotení okresný súd a rovnako aj krajský súd brali do úvahy nielen povahu a závažnosť trestnej činnosti, za ktorú vykonáva trest odňatia slobody, ale aj to, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, teda si nevytvoril podmienky na preradenie do nižšieho stupňa stráženia. A nie v neposlednom rade zohľadnili súdy aj výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza je na základe hodnotenia rizika recidívy v jeho prípade menej nepriaznivá, pričom podľa hodnotenia riaditeľa ÚVTOS odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, pričom toto hodnotenie poskytuje komplexný prehľad správania sa odsúdeného od nástupu do výkonu trestu až doposiaľ.

15. S poukazom na uvedené je aj krajský súd aktuálne toho názoru, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné v súčasnosti len počas ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

16. Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

17. Krajský súd ale pri svojej prieskumnej povinnosti identifikoval pochybenie okresného súdu v tom smere, že do výroku napadnutého uznesenia nepremietol aj vyššie cit. hmotnoprávne ust. § 66 ods. 2 Tr. zák. napriek tomu, že ho okresný súd pri rozhodovaní aplikoval, čo je evidentne zrejmé z odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde pri hodnotení splnenia podmienok na podmienené prepustenie okresný súd poukazoval aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

18. Z prezentovaných dôvodov krajský súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. na neverejnom zasadnutí napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. návrh (nie žiadosť) odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu tam opísaného trestu odňatia slobody zamietol. Procesné ust. § 415 ods. 1 Tr. por. podľa názoru krajského súdu do výroku nepatrí, preto poukaz naň krajský súd z výroku vypustil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.